

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/229/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120213665
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120213665.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: P. Q., A.. XX.XX.XXXX, W. O. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava- Ružinov, IČO: 31320155, zastúpený: Beňo & partners Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 93, Poprad, IČO: 44250029, o primerané finančné zadostučinenie a prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou z 2.12.2020 sa domáhal voči žalovanému primeraného finančného zadostučinenia vo výške 489,61 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a to s poukazom na úspešné uplatnenie porušenia jeho práva ako spotrebiteľa v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 25C/197/2016. V ňom v konečnom dôsledku bolo vyhovené jeho žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia. Odcitoval pritom časť odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Prešov, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzavretá písomne. Žalobcovi bol priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 489,61 Eur ako rozdielu medzi jeho úhradami a poskytnutým úverom a to rozsudkom Krajského súdu v Prešove 23Co/65/2017. Žalobca preto v tejto istej výške požadoval aj primerané finančné zadostučinenie, pričom poukázal na sankčnú a relutárnu funkciu tohto inštitútu.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že nie sú splnené zákonné podmienky uplatneného nároku. Základným zákonným predpokladom je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitného právneho predpisu slúžiaceho na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné vychádzať zo zmyslu a účelu tohto zákona a to ako kompenzácie nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii. Vyslovil názor, že odvolací súd v predchádzajúcom konaní rozhodol v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu, keď vychádzal z desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty ako pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení, čo je v rozpore so záverom vyplývajúcim z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1Cdo 238/2017. Vyslovil tiež názor, že posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov je dostatočnou satisfakciou pre žalobcu.

3. Žalobca v replike na toto vyjadrenie zotrval na žalobe, pričom zdôraznil, že súd v tomto spore je viazaný závermi rozsudku v základnom konaní - 25C 179/16 a zdôraznil, že podľa aktuálnej

právnej úpravy sa nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma a jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorý dodávateľ spôsobil alebo mienil spôsobiť spotrebiteľovi porušením spotrebiteľského práva.

4. Žalovaný v duplike zotrval v celom rozsahu na svojom predchádzajúcom vyjadrení.

5. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, spisom tohto súdu 25C/179/2016 a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom ako dlžníkom a spoločnosťou Consumer finance holding a.s. ako veriteľom. Formulár zmluvy najprv podpísal žalobca, ktorý v ňom vyznačil výšku požadovaného úveru 3000 Eur a dobu splácania 60 mesiacov. Veriteľ formulár zmluvy podpísal neskôr 24.2.2009, a v ňom uviedol výšku schváleného úveru 1400 Eur, výšku splátky 43,50 Eur a celkovú sumu 2610 Eur.

7. Dňa 19.5.2016 podal žalobca voči spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 489,61 Eur z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nevznikla platne písomnou formou a poukázal na § 40 ods. 1 a § 44 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 25C/179/2016. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 25C 179/16 - 34 zo dňa 2.2.2017 žalobu zamietol, aj keď súhlasil s tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. musela mať povinnú písomnú formu pod sankciou jej neplatnosti, v tomto prípade však písomne uzatvorená zmluva nebola. Žiadosť žalobcu zo dňa 20.2.2019 podľa súdu bolo potrebné považovať za jeho písomný návrh na uzavretie zmluvy (bod V Zmluvy). Bod VII zmluvy vypísal právny predchodca žalovaného 24.2.2009 a keďže žiadané a schválené údaje boli rozdielne, išlo o jednostranný právny úkon veriteľa ako protinávrh na uzatvorenie zmluvy, ktorý vyžadoval na uzavretie zmluvy písomný súhlas žalobcu, ku ktorému však nedošlo. Súd preto konštatoval, že z neplatnej zmluvy by si strany konania mali vrátiť všetko to, čo ňou získali. Rozdiel medzi úhradami žalobcu 1889,61 Eur a poskytnutým úverom 1.400 Eur je bezdôvodným obohatením žalovaného na úkor žalobcu vo výške 489,61 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd ju akceptoval, mal za to, že žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť 22.6.2010. Nesúhlasil s názorom žalobcu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného, keďže žalobca toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal.

8. V dôsledku odvolania žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom 23Co 65/17 - 74 zo dňa 28.3.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazal žalovaného (stále spoločnosť Consumer Finance Holding a.s.) na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi vo výške 489,61 Eur s úrokmi z omeškania 8% ročne od 2.9.2016 do zaplatenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 23.4.2018. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že pohľadávka žalobcu premlčaná nie je, nakoľko je potrebné akceptovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ako pri úmyselnom a bezdôvodnom obohatení. Po právoplatnosti rozsudku odvolací súd vydal 28.11.2019 uznesenie č.k. 23Co 65/17 - 129 o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalovaného a to VÚB a.s. z dôvodu zániku pôvodne žalovaného a ďalším uznesením č.k. 23Co 65/17 - 159 zo dňa 30.1.2020 opravil v záhlaví svojho rozsudku označenie žalovaného na VÚB a.s.

9. Je nepochybné, že právny predchodca žalovaného a žalobca uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere a mali postavenie dodávateľa a spotrebiteľa a išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

15. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

16. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

17. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať zo závažnosti vznikutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadostučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

18. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. Ako už súd uviedol, zákonnou podmienkou pre priznanie nároku nie je ani ujma a prípadne jej hrozba spotrebiteľovi, ale táto okolnosť má vplyv len pri posudzovaní výšky nároku.

19. Právny predchodca žalovaného nepochybne porušil svoje povinnosti ako dodávateľ vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podľa osobitného zákona č. 258/2001 Z.z. vyžadovala pod sankciou neplatnosti písomnú formu a to v § 4 ods. 1. Táto

písomná forma nebola zachovaná, keďže nebol dodržaný kontraktačný proces vyplývajúci z § 43a až § 46 Občianskeho zákonníka a to predovšetkým s poukazom na § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako to napokon popísal aj súd v rozsudku vo veci 25C/179/16. V tomto spore však súd zároveň musel zohľadniť aj to, že tohto pochybenia sa nedopustil žalovaný, aj keď na druhej strane ako právny nástupca pôvodného veriteľa je pasívne legitimovaný aj v tomto spore. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť sankciu voči nečestným dodávateľom, žalovaný však nebol ani stranou v predchádzajúcom spore a stal sa ním až po rozhodnutí odvolacieho súdu. Bolo by preto nespravodlivé sankcionovať ho za pochybenie jeho právneho predchodcu v rozsahu ako to požadoval žalobca. Navyše pochybenie spočíva len v nedodržaní formálneho postupu pri uzatváraní písomnej zmluvy, v skutočnosti obaja jej účastníci, teda aj spotrebiteľ, mali vedomosť o náležitostiach zmluvy. Primerané finančné zadosťučinenie plní aj funkciu satisfakcie pre žalobcu. Tá mu bola vo výraznej miere poskytnutá už predchádzajúcim rozsudkom, ktorým navyše došlo aj k reparácii jeho majetkovej ujmy. Vzhľadom na tieto skutočnosti a z pohľadu praxe Krajského súdu v Prešove súd musel žalobcovi nárok priznať, ale tento stanovil len vo výške 100 Eur, ktorú sumu považoval za primeranú s poukazom na vyššie uvedené dôvody.

20. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdeného nároku závisela od úvahy súdu a preto platí zásada, že žalobca bol v spore úspešný a vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, keďže súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vyda súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.